

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Mortvvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

MORA.

MORTVVS.

neque licet ut vnum solus sit venditor, vel emptor: & contrarium facientes, peccant mortaliter, propter penam exiliij, & spoliationis omnium bonorum apposita. Insuper quia hoc est contra iustitiam, & bonum reipubl. Idcirco tales essent penitus exterminandi e ciuitatibus.

MORA.

¹MORAM incurrit quis, quando non facit, quod facere tenetur, & eo tempore, ut not. in c. vlt. de loc. Et quando dies apposita est obligatio, non requiritur monitio, ut quis consituatur in moras in d.c. vt, quia dies pro homine interpellat. Si dies non sit apposita, requiritur monitio: secundū Pa. in c. licet Heli. de simo. & de accus. c. 2. quamvis gl. in d.c. licet Heli. dicat quod in pecuniarijs admonitio est de honestate, non de necessitate. infra, §. 2. Obligatio. §. 5.

²MOROSA tenerut ad restituendum damni emergentis ex tali mora ipsi creditori, & lucri cessantis. Et not. quod non dicitur in mora, qui potest se tueri legitima exceptione: per regulam, non est in mora. de reg. ut. lib. 6. Ignorantia autem, quando quistenerunt, & impossibilitas excusant a morositate. per l. quod te. ff. de re. cre. & quando non fuit monitus: secundum Ludo. de Ro.

³MORA purgatur ex celeri solutione ante factā requisitionē: ut not. in d. c. vlt. Not. q. morta & culpa equiparatur, nisi in hoc, quod mora est purgabilis. I. seruum. ff. de verb. obl.

⁴MORA. A sua vnicuiq; semper est nocua: proprieatā si quis est in mora restituendi aliquid, & casu etiam fortuito pereat, nocet moroso, nisi clarum sit, quod eodem modo apud dominum perijset. per l. f. §. 1. ff. ad leg. Rhod. de iact. Si autem dubium est, non liberatur debitor: quia interpretatio fit contra eum. I. cūm res. ff. de leg. r. §. final.

⁵Si debitor fuit in mora soluendi, & postea creditor in mora recipiendi, vel econtra, ultima mora nocet. I. debitor.

⁶MORA semel cōmissa purgatio non potest, quando dies praefigitur à lege, vel canone penam imponente: ut dicit Ioan. And in regula, mora. in 6. de re. iur. quia pena semel cōmissa non purgator, & sic intellige iura dicentur moram non purgari. de elect. c. in cuius nīsi in eodem canone caueatur, quod mora possit purgari, & pena nō tari. & ita iura corraria, quae videntur velle, quod purgari possit: ut in c. d. 18. & d. 100. c. quoniam. & de sup. neg. prela. c. literas intelliguntur.

MORTVVS.

¹MORTVVS v. m. spoliare; peccatum est contra legis prohibitionem. 3. ff. de sepul. vio. quia spoliatores non tuorum latronibus comparantur. 4. Ethicorum.

²MORAT pro salute proximi, quando adest articulus necessitatis, quilibet netur esse paratus: quia ad hoc cogit charitas, supra, Episcopus. §. 3. & 4. NON est peccatum petere a mortali, ut post mortem veniat, & de suo statu informet: secundum Th. q. 3. q. 9. 2. Secundū tamen dictum in dieū. Eta tamen peccatum, si hoc procederet ei dubitatio fidei, vel ex alia iniusta causa. Magis enim scripturis sacris, quam mortuis credere tenentur: ut ex eis gelio Luc. c. 16. colligitur.

³EXPONERE se mortuis periculo p. salutis personę, per quā ecclesia, et id pub. suscitatur, laudabile est: secundum Th. secunda secundæ. q. 12. a. 6. Et nullus est à morte eripiendus contra iurum secundum Th. 11. 11. q. 10. a. 12. ad 2.

⁴MORS illata cuiam pro criminebit, auferit totam penam peccati, vel patrem, secundum quantitatem culpa, & patientia, & contritionis, si patenter toleretur: non autem sic de morte naturali, per quam non purgatur quis à peccatis actualibus: secundum Th. secunda secundæ. q. 164. 2. a. ad 6. licet quidam oppositum teneat, & male, quia in naturalibus neq; meremur, neque demeremur: ut sic. Scotus autem in 4. lent. d. 21. dicit, quod si voluntate acceptetur, est sufficiens pena pro venialibus.

61571

ISTI dicuntur esse in articulo mortis, videlicet labores febri continua, obfusus ubi machina iaciuntur, obsesus ab hostibus volentibus eum occidere, nauigaturus per loca periculosa, ita ut per loca insidiosa, atque cōfēctus, vel bieuter status cuiuslibet arbitrio boni viri pensatis debitissimis circumstantijs, indicantis eis in mortis articulo. & haec est generalis regula, quia possit quis iudicari eis in articulo mortis: ut possit absolui, &c.

MORTVARIA.

MORTVARIA, suprā, Exequiæ per totum.

MVLIER.

MVLIER, suprā, Fœmina, per totum.

MVR MVRATIO.

MVR MVRATIO est quedam que rela cum impunitia, in his, quæ homo debet patienter ferre: ut dicit quādam gl. super illud Sapient. 1. Cū Brodit vos à murmuratione. Et committitur aliquando contra Deum, quando displiceret alicui, quod non det prosperitatem, vel mittat tribulationem, vel quod non regat mundum modo nostro. Est etiam contra homines, quando scilicet quis conqueritur de te iusta, vel iniusta, sed non debito modo, vel non apud eum, cuius interest prouidere, & licet cōmuniter sit peccatum veniale, est tamen quandoq; mortale: ut si ex ipsa fiat contra aliquod præceptum, vel propter scandalum, vel huiusmodi. De pœna murmurantiū, vide alienus. d. 90. Hoc vitium coedit eum detractione, quamvis murmurationis nomine minus significetur, ut dicit Caeta.

MVTILARE.

MVTILARE se, vel alium, est illicitum, secundum Th. secunda secundæ. q. 55. a. 1. & peccatum ex se mortale: quia notabile nocumentum infert sibi, vel proximo, quod est contra charitatem: nisi fiat propter sauitatem totius corporis, secundum actionem medicinae, vel per publicam potestatem, propter bonum commune. Mutilare autem est membrum inuti-

le reddere, vel truncare. suprā, Corpore

re vitiatus. §. 1. Quomodo inducatur

propter hoc irregularitas, suprā, Irre-

gularitas. §. 2. & §. 3. & Corpore viti-

tus. §. 2.

MVTUVUM.

MVTVUM. ff. si cert. petat. l. 2. & consistit in his, quæ mensurantur, & ponderantur. in d. l. 2. Ex hoc sequitur, qd si res murata pereat, etiam casu fortuito, periculum manet apud eum, qui mutuo accepit, l. incendium, c. si cert. petra. Res enim si pereat, perit illi, cuius est. Secus quando confignatur pecunia in bursa, tunc non est mutuum, sed depositum. ff. si cert. petat. l. si ab initio.

HABENS pecuniam sibi pro aliquo tempore inutilem, mortaliter peccat, si non mutuat indigenti petenti: secundum Sco. in 4. quia facit contra præceptum naturæ, & Christi. Luc. 6. Intellige tamen primum, quod sit tutus de retrahendo tempore opportuno. Secundò, in indigentia citra necessitatem, vel decentiam. Si autem esset extrema necessitas, debet commodare, etiam quod non esset tutus de rehabetendo. Si enī tenetur tunc subuenire, multò magis mutuare, suprā, Eleemosyna. §. 3. Vide infra. Vtuta, quando non licet, per totum.

NAVFRAGIVM.

RAPIENTES de naufragio, siue in mari, siue in littore, siue in aqua, mortaliter peccant: quia contra iustitiam agunt, & proximum notabiliter offendunt in bonis, & tenet ut restituere. l. si quis ex naufragio, ff. de incen. rui. & naufrag. nec aliqua consuetudo potest excusare, quin sit futatum. ff. de acqui. ret. dom. l. qua ratione. in fi. Et si talis sit prælatus, vel clericus, debet deponi. c. dilecti, el. de accu. si laicus debet excommunicari, si non restituat, vel est excommunicatus. de rap. c. excommunicationi. suprā, Excommunicatione 78. Intellige de spoliantibus eos, qui ex iusta causa nauigant: secus de piratis, & hostiis fidei, qui nominis Christiano ini-

F. 4. micam

